

Projekt Provjera točnosti informacija o zdravlju (NPOO C1.1.1.R6-12) Projektni newsletter br. 2 (travanj 2023.)

Projekta naziva *Provjera točnosti informacija o zdravlju pod palicom Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu* želi doprinijeti rješavanju problema dezinformacija u javnom prostoru iz područja zdravlja. Naime, medijski prostor i društvene mreže ispunjene su ogromnom količinom informacija o zdravlju zbog čega je Svjetska zdravstvena organizacija 2020. godine, uz pandemiju, proglasila i infodemiju. Kroz suradnju nositelja projekta s partnerima (KBC Split, MedILS i Hrvatska udruga sveučilišnih žena), projekt će doprinijeti jačanju kapaciteta postojećih provjeravatelja informacija o zdravlju, unaprjeđenja postojećih procesa provjere točnosti informacija o zdravlju te poticanju kritičkog mišljenja. Projekt je započeo u rujnu 2023. godine i traje do veljače 2025. godine.

Ovaj dokument predstavlja kratki *newsletter* za sve zainteresirane pojedince kako bi proširili vijest o projektnim aktivnostima i povećali utjecaj projekta.

KORISNI DOKAZI

Povećano ispijanje vode radi prevencije urinarnih (bubrežnih) kamenaca ([link](#))

Povećano ispijanje vode (dovoljno da proizvede barem 2 litre urina dnevno), u usporedbi s uobičajenom količinom unosa vode, može smanjiti rizik od ponovnog nastanka urinarnih (bubrežnih) kamenaca kod ljudi koji su ih već imali (dokazi niske pouzdanosti). Također, može povećati razdoblje do ponovnog nastanka kamenaca (dokazi niske pouzdanosti).

Nije bilo dovoljno informacija o mogućim štetnim učincima povećanog unosa vode.

Izvor: Bao Y, Tu X, Wei Q

Water for preventing urinary stones

Cochrane Database of Systematic Reviews 2020, Issue 2. Art. No.: CD004292

DOI: 10.1002/14651858.CD004292.pub4

Nikotinska zamjenska terapija za prestanak pušenja ([link](#))

Nikotinska zamjenska terapija (NRT) u svim odobrenim oblicima (žvakaće gume, pastile, flasteri, sprejevi, inhalatori i tablete/pastile) povećava šanse za uspješan prestanak pušenja (dokazi visoke pouzdanosti).

Nuspojave korištenja NRT-a povezane su s vrstom proizvoda, uključujući iritaciju kože od flastera i iritaciju unutrašnjosti usta od žvakaćih guma i tableta. Ove reakcije obično nisu bile dovoljno ozbiljne da bi potaknule ljude da prestanu s primjenom tretmana. Bolovi u prsima i palpitacije bile su rijetke, a ozbiljne nuspojave bile su izuzetno rijetke.

Izvor: Hartmann-Boyce J, Chepkin SC, Ye W, Bullen C, Lancaster T

Nicotine replacement therapy versus control for smoking cessation

Cochrane Database of Systematic Reviews 2018, Issue 5. Art. No.: CD000146

DOI: 10.1002/14651858.CD000146.pub5

Vizualne dezinformacije u medicini

2016. provedeno je istraživanje na uzorku od otprilike 20 tisuća znanstvenih članaka iz područja biomedicine te je utvrđeno da je čak 2,7% članaka sadržavalo vizualne dezinformacije. Zanimljivo je da su autori istraživanja svoja zapažanja prijavili urednicima časopisa te nakon pet godina ustanovili da je za manje od pola prijavljenih članaka napravljena korekcija ili da su ti članci povučeni. Ukupno, do 2021., ti su autori prijavili više od 4000 članaka urednicima, ali korekcija ili povlačenje učinjeni su za tek nešto manje od 15% prijave. Više o istraživanju na [poveznici](#).

Ured za provjeru točnosti informacija o zdravlju je dio Centru za medicinu utemeljenu na dokazima.

U radu Centra sudjeluju znanstvenici i nastavnici s Katedre istraživanja u biomedicini i zdravstvu, Katedre za medicinsku humanistiku i Hrvatskog Cochranea, uz kontinuiranu suradnju s Odjelom za znanstveni rad KBC-a Split i MEFST-ovim Uredom za znanost.